

प्राथमिक शिक्षण अभ्यासक्रम - २०१२

भाषेतर विषय : भाग - २

परिशिष्टे : १ ते ६

प्राथमिक शिक्षण अभ्यासक्रम - २०१२

भाषेतर विषय : भाग - २

परिशिष्टे

अनुक्रमणिका

अ. क्र.		पृष्ठ क्र.
१.	परिशिष्ट - १	४३७
२.	परिशिष्ट - २	४६४
३.	परिशिष्ट - ३	४६८
४.	परिशिष्ट - ४	४७४
५.	परिशिष्ट - ५	४७७
६.	परिशिष्ट - ६	४८०

परिशिष्ट - १

राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा - २००५ नुसार
प्राथमिक शिक्षण (इ. १ली ते ८ वी) अभ्यासक्रम
पुनर्रचनेसाठी राज्यस्तरीय समिती व विषयनिहाय
अभ्यासमंडळे गठित करून अंमलबजावणी करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : पीआरई १४११/(१७५/११)/प्राशि-५,

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : २७ जुलै, २०१२.

प्रस्तावना :

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणातील मार्गदर्शक तत्वांनुसार अभ्यासक्रमाची पुनर्रचना करण्यात येते. या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेमार्फत राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा २००० वर आधारित प्राथमिक शिक्षण अभ्यासक्रम-२००४ (इ. १ ली ते ८ वी) तयार करण्यात आला. सदर पुनर्रचित अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी सन २००६-०७ पासून टप्प्याटप्प्याने करण्यात आली. या अभ्यासक्रमाच्या अंमलबजावणीच्या दरम्यान राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा २००५ मधील शैक्षणिक तत्वांच्या अनुरोधाने राज्याचा प्राथमिक शिक्षण अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम व पाठ्यपुस्तके पुनर्रचित करण्याबाबत सर्व शिक्षा अभियान प्रकल्प मान्यता मंडळाच्या बैठकीत भारत सरकारद्वारा निर्देश देण्यात आले. त्यानुसार राज्यातील शैक्षणिक पार्श्वभूमी व राज्याच्या अपेक्षा लक्षात घेऊन अंमलबजावणीची दिशा निश्चित करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य अभ्यासक्रम आराखडा २०१० तयार करण्यात आला आहे.

बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, २००९ नुसार दिनांक ७ मार्च, २०१२ च्या अधिसूचनेद्वारे महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे या संस्थेस विद्याविषयक प्राधिकरण म्हणून विनिर्दिष्ट करण्यात आलेले आहे. या अधिसूचनेनुसार विद्याविषयक प्राधिकरणावर अभ्यासक्रम व मूल्यमापन पद्धती निश्चित करण्याची जबाबदारी सोपविण्यात आली आहे. ही जबाबदारी पार पाडण्यासंदर्भात पुनर्रचित अभ्यासक्रम विकसित करण्यासाठी राज्यस्तरीय समिती व विषयनिहाय अभ्यासमंडळे गठित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

पुनर्रचित प्राथमिक शिक्षण अभ्यासक्रम विकसनासाठी राज्यस्तरीय समिती गठित करण्याचा निर्णय घेण्यात येत असून समितीची रचना पुढीलप्रमाणे राहिल : -

प्राथमिक शिक्षण अभ्यासक्रम (इ. १ ली ते ८ वी) पुनर्रचना - राज्यस्तरीय समितीची रचना

अ. क्र.

सदस्याचे पदनाम

१.	संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, (विद्या परिषद), पुणे	अध्यक्ष
२.	शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य

प्रा. शि. अभ्यासक्रम २०१२ : भाषेतर विषय : भाग - २ : परिशिष्टे १ ते ६ : (४३७)

३.	शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य
४.	संचालक, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती), पुणे	सदस्य
५.	अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद, पुणे	सदस्य
६.	शिक्षण संचालक (अल्पसंख्याक व प्रौढ शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य
७.	अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे	सदस्य
८.	संचालक, राज्य शैक्षणिक तंत्रज्ञान संस्था, बालचित्रवाणी, पुणे	सदस्य
९.	संचालक, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य
१०.	संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	सदस्य
११.	कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य कला शाळा आवार, मुंबई	सदस्य
१२.	सहसचिव (प्राथमिक), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
१३.	उपसंचालक, (अभ्यासक्रम विकसन विभाग), महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे	सदस्य सचिव
१४.	सर्व अभ्यासमंडळांचे अध्यक्ष	सदस्य

प्राथमिक शिक्षण अभ्यासक्रम पुनर्रचना राज्यस्तरीय समितीची कर्तव्ये खालीलप्रमाणे राहतील : -

- १) अभ्यासक्रम/पाठ्यक्रम विकसनासाठी कालबद्ध कार्यक्रम निश्चित करून त्याच्या अंमलबजावणीबाबत पाठपुरावा करणे.
- २) विषय अभ्यासमंडळांनी केलेल्या शिफारशींच्या अनुषंगाने प्रचलित नियम विचारात घेऊन प्रशासकीय बाबींवर होणाऱ्या परिणामाबाबत विचारविनिमय करून आवश्यक कार्यवाही करणे.
- ३) विषय अभ्यासमंडळांनी अभ्यासक्रम/पाठ्यक्रमाबाबत केलेल्या शिफारशी समितीच्या अभिप्रायांसह शासनास सादर करणे.
- ४) अभ्यासक्रम/पाठ्यक्रमाचा अंतिम मसुदा शासनमान्यतेसाठी सादर करणे.
- ५) अभ्यासक्रम/पाठ्यक्रम, मूल्यमापन योजना, प्रशिक्षण योजना यासंदर्भात अभ्यासमंडळांकडून आलेल्या शिफारशींवर निर्णय घेणे.

विषय अभ्यासमंडळांचे गठन :

प्राथमिक शिक्षण अभ्यासक्रमाची पुनर्रचना करण्यासाठी प्रत्येक विषयासाठी एक स्वतंत्र अभ्यासमंडळ असेल. त्यामध्ये शासकीय व अशासकीय सदस्यांचा समावेश असेल. ही अभ्यासमंडळे परिशिष्ट 'अ' मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे राहतील. अभ्यासमंडळातील अशासकीय सदस्यांची निवड त्यांचा शिक्षण क्षेत्रातील अनुभव व कार्य इ. विचारात घेऊन करण्यात आलेली आहे. गरजेनुसार या अभ्यासमंडळांमध्ये सदस्य नियुक्त करणे, सदस्यत्व रद्द करणे हे अधिकार परिषदेच्या संचालकांना राहतील. विषयनिहाय अभ्यासमंडळांचे अध्यक्ष व सदस्य यांची कर्तव्ये विद्याविषयक प्राधिकरणाने निश्चित करावीत.

अभ्यासक्रम/पाठ्यक्रम मसुदा परीक्षण :

विषय अभ्यास मंडळांनी विकसित केलेला पुनर्रचित अभ्यासक्रम/पाठ्यक्रम मसुदा विद्याविषयक प्राधिकरणाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करून दिला जाईल. तसेच विभागनिहाय शिक्षणक्षेत्राशी संबंधित घटकांच्या बैठका आयोजित करून पुनर्रचित अभ्यासक्रमाविषयी सूचना, प्रतिक्रिया व मते प्राप्त करून घेण्यात येतील. अशा रीतीने प्राप्त झालेल्या प्रतिसादांबाबत

राज्य अभ्यासक्रम समिती व विषय अभ्यासमंडळे विचार विनिमयाने योग्य तो निर्णय घेऊन अभ्यासक्रमाच्या अंतिम मसुद्यास शासनाची मान्यता घेतील.

पुनर्रचित अभ्यासक्रम अंमलबजावणीचे वेळापत्रक :

पुनर्रचित अभ्यासक्रम/पाठ्यक्रमावर आधारित पाठ्यसाहित्यसंच निर्मिती, छपाई, वितरण इ. बाबींसाठी आवश्यक कालावधी लक्षात घेता पुनर्रचित अभ्यासक्रम अंमलबजावणीचे वेळापत्रक खालीलप्रमाणे राहिल :-

जून, २०१३ - इयत्ता १ ली व २ री

जून, २०१४ - इयत्ता ३ री, ५ वी व ७ वी

जून, २०१५ - इयत्ता ४ थी, ६ वी व ८ वी

पाठ्यपुस्तके व इतर शैक्षणिक साहित्य निर्मिती :

शासनमान्य पुनर्रचित अभ्यासक्रमानुसार पाठ्यपुस्तके व इतर शैक्षणिक साहित्य महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती), पुणे यांनी तयार करावीत व बालभारतीने तयार केलेली पाठ्यपुस्तके पुनर्रचित अभ्यासक्रमानुसार असल्याबाबतचे अभिप्राय विद्याविषयक प्राधिकरणाकडून प्राप्त करून घेऊन, पाठ्यपुस्तकांना शिक्षण संचालकांची मंजूरी घेण्यात यावी.

आर्थिक तरतूद :

राज्यस्तरीय अभ्यासक्रम समिती व विषय अभ्यासमंडळातील अशासकीय सदस्यांना प्रवासभत्ता, दैनिक भत्ता व बैठक भत्ता शासकीय नियमानुसार अनुज्ञेय राहिल. विवक्षित परिस्थितीत बैठक भत्ता व प्रवास खर्च याबाबत अंतिम निर्णय घेण्याचा अधिकार शैक्षणिक प्राधिकारी यांना राहिल. अभ्यासक्रम पुनर्रचना संदर्भातील आवश्यक खर्चाची तरतूद महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद यांचेमार्फत उपलब्ध करून घेण्यात यावी.

अभ्यासक्रम समिती सदस्यांचा कर्तव्य कालावधी व कार्यकाल :

अभ्यासक्रम पुनर्रचनेकरिता गठित होणाऱ्या विविध समित्यांमध्ये ज्या शिक्षकांचा/तज्ज्ञांचा समावेश राहिल अशा शिक्षक/तज्ज्ञ यांचा बैठका/कार्यशाळांमधील सहभागाचा कालावधी हा कर्तव्य कालावधी समजण्यात येईल व या बैठकीच्या कालावधीत संबंधितांना कार्यमुक्त करण्याची जबाबदारी संबंधित संस्था प्रमुख/नियंत्रक अधिकारी यांच्यावर राहिल.

राज्य अभ्यासक्रम समिती व विषयनिहाय अभ्यासमंडळांचा कार्यकाल पुढील राज्य अभ्यासक्रम समिती व विषयनिहाय अभ्यासमंडळे अस्तित्वात येईपर्यंत राहिल.

सदर शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०१२०८०१११५७०६०५०० असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ना. ऊ. रौराळे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

सोबत - परिशिष्ट - अ

प्रा. शि. अभ्यासक्रम २०१२ : भाषेतर विषय : भाग - २ : परिशिष्टे १ ते ६ : (४३९)

परिशिष्ट - अ

विषय - मराठी प्रथम भाषा द्वितीय भाषा - संयुक्त/संपूर्ण

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	डॉ. श्री. वसंतराव सीताराम देशपांडे, माजी संचालक, शिक्षण अभ्यास केंद्र भारतीय शिक्षण संस्था, पुणे.	अध्यक्ष (अशा)
२.	डॉ. रत्ना गुजर, अधिव्याख्याता, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, नागपूर, जि. नागपूर.	सदस्य (शास)
३.	श्रीमती सुजाता अरुण लोहकरे, प्राचार्य, उर्दू अध्यापिका विद्यालय, (मुलींचे) पुणे - ०४.	सदस्य (शास)
४.	श्री. नामदेव माळी, गटशिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, कडेगाव, जि. सांगली.	सदस्य (शास)
५.	श्रीमती प्रतिभा भराडे, शिक्षण विस्तार अधिकारी, पंचायत समिती, सातारा, जि. सातारा.	सदस्य(निमशास)
६.	श्री. विजयकुमार नारायण लांडगे, से.नि. प्राचार्य, भैरवनाथ माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय, सातारा, जि. सातारा.	सदस्य (अशा)
७.	श्रीमती रेणू राजाराम दांडेकर, मुख्याध्यापिका, लोकमान्य टिळक विद्यामंदिर, चिखलगाव, ता. दापोली, जि. रत्नागिरी.	सदस्य (अशा)
८.	श्रीमती विजया रमेशराव थोरात, सहशिक्षिका, शिशूविकास मंदिर माध्यमिक शाळा श्रेयनगर, औरंगाबाद, जि. औरंगाबाद.	सदस्य (अशा)
९.	श्री. धनाजी बलभीम पाटील, पर्यवेक्षक, अं. पा. भोईर विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज, दापोली पारगाव, ता. पनवेल, जि. रायगड.	सदस्य (अशा)
१०.	श्रीमती मंगला निवृत्ती पवार, सहशिक्षिका, नगरपालिका शाळा क्र. ९ खडकी, मु. पो. ता. कोपरगाव, अहमदनगर.	सदस्य(निमशास)
११.	श्री. आसलम उंबर मुलाणी सहशिक्षक, युनिक हिंदी हायस्कूल बेंगणवाडी गोवंडी, प्लॉट नं. २५/ए, मुंबई ४३.	सदस्य (अशा)
१२.	श्री. भाऊसाहेब चासकर, सहशिक्षक, जि. प. प्राथमिक शाळा, बहिरवाडी, ता. अकोले, जि. अहमदनगर.	सदस्य (निमशास)
१३.	श्री. सचिन हरिभाऊ लोखंडे, पदवीधर प्राथमिक शिक्षक, जि. प. शाळा, सुतारवाडी, ता. मुळशी, जि. पुणे.	सदस्य (निमशास)
१४.	श्री. वेच्या रूध्या गावित, सहशिक्षक, जि. प. प्रा. शाळा. इंजिवली केंद्र कर्जत, ता. कर्जत, जि. रायगड.	सदस्य (निमशास)

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१५.	श्री. गोविंद केरबा पाटील, उपशिक्षक, अध्यापक विद्यामंदिर, पेठ शिवापूर, ता. भुदरगड, जि. कोल्हापूर.	सदस्य (अशा)
१६.	डॉ. मारुती गणपती गुरव, केंद्रप्रमुख, केंद्रशाळा, फेजिवडे, ता. राधानगरी, जि. कोल्हापूर.	सदस्य (निमशास)
१७.	श्री. हरी गंगाधर नारलावार, निवृत्त केंद्रप्रमुख, राममंदिर गल्ली, कंधार, जि. नांदेड.	सदस्य (अशा)
१८.	डॉ. शीला भरतकुमार कोलटकर, से. नि. सहा. शिक्षिका, महाराष्ट्र विद्यालय, पुणे-३०.	सदस्य (अशा)
१९.	श्रीमती कविता बुचडे, सहा. शिक्षिका, जि. प. शाळा टाकवे, ता. मावळ, जि. पुणे.	सदस्य (निमशास)
२०.	श्रीमती प्रिया शिंदे, सहा. शिक्षिका, जि. प. शाळा चाले, ता. मुळशी, जि. पुणे.	सदस्य (निमशास)
२१.	श्री. अशोक मुजुमले, सहा. शिक्षक, जि. प. शाळा केळवडे, ता. भोर, जि. पुणे.	सदस्य (निमशास)
२२.	श्रीमती आशा तेरवडिया, सहा. शिक्षिका, जि. प. शाळा देवले, ता. मावळ, जि. पुणे.	सदस्य (निमशास)
२३.	श्री. अनिल नारायण घुडे, सेवानिवृत्त पर्यवेक्षक, ठाणे महानगरपालिका शिक्षण मंडळ, ठाणे.	सदस्य (अशा)
२४.	श्री. माधव राजगुरु, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती)	सदस्य (अशा)
२५.	श्री. प्रकाश मोरे, समन्वयक, म. रा. शै. सं. प्र. प., पुणे ३०.	सदस्य (अशा)
•	डॉ. स्नेहा जोशी, सहा. शिक्षिका, एस.एन.डी.टी. कन्याशाळा (उच्च माध्यमिक), पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्रीम. शर्मिला केळकर, सहा. शिक्षिका, मुक्तांगण इंग्लिश स्कूल अँड ज्यु. कॉलेज, पुणे.	निमंत्रित सदस्य

विषय - हिंदी प्रथम भाषा द्वितीय भाषा - संयुक्त/संपूर्ण

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	डॉ. गजानन चव्हाण, सेवानिवृत्त प्राध्यापक, हिंदी विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.	अध्यक्ष (अशा)
२.	डॉ. छाया आप्पा पाटील, (हिंदी विभाग प्रमुख) डी. के. ए. एस. सी. कॉलेज इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर.	सदस्य (अशा)
३.	डॉ. शशिकांत शर्मा, (हिंदी विभागप्रमुख) बाबा नानक हिंदी कनिष्ठ महाविद्यालय, गरोबा मैदान, नागपूर, जि. नागपूर.	सदस्य (अशा)
४.	श्रीमती पूर्णिमा पांडेय, (प्रशि. शिक्षक) स. गो. बर्वे मनपा उच्च प्राथमिक हिंदी शाळा, कुर्ला (प.) मुंबई - ७०.	सदस्य (निमशास)
५.	श्री. रामहित बी. यादव, (सेवानिवृत्त) प्रशासकीय अधिकारी, महानगरपालिका मुंबई, (शिक्षण विभाग) श्रीजी दर्शन, बी-२०३, प्लॉट ४८, सेक्टर-४० नेरूळ (प.) नवी मुंबई ४००७०६.	सदस्य (अशा)
६.	डॉ. तुकाराम नाथराव कल्याणकर, सहा. शिक्षक, जि. प. केंद्र प्राथमिक शाळा, नर्सी, ता. जि. हिंगोली.	सदस्य (निमशास)
७.	श्रीमती सिंधू बापट, से. नि. सहायक अध्यापिका, वृषाली अपार्टमेंट, ११७०/३१/०६, रेव्हेन्यू कॉलनी, शिवाजीनगर, पुणे. ५.	सदस्य (अशा)
८.	श्री. तानाजी काशीनाथ सूर्यवंशी, सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक, राजमाता सुमित्राराजे भोसले विद्यालय, शेंद्रे, ता. जि. सातारा.	सदस्य (अशा)
९.	श्री. प्रभाकर दिनकर कुंभार, सहा. प्रकल्प अधिकारी, पं. स. जावळी (मेढा) जि. सातारा.	सदस्य (निमशास)
१०.	श्री. अनिलकुमार जोशी, अध्यक्ष, हिंदी अध्यापक मंडळ, मु. पो. रामपूर, ता. चिपळूण, जि. रत्नागिरी	सदस्य (अशा)
११.	डॉ. प्रमोदकुमार शिवप्रसाद शुक्ल, सेवानिवृत्त उच्च माध्यमिक शिक्षक, नूतन हिंदी माध्यमिक शाला, एवं ज्युनि. कॉलेज, अकोला, शिवार्चन परिवार कॉलनी क्र. १ रिंग रोड, अकोला-०४.	सदस्य (अशा)
१२.	श्रीमती नूरजहाँ एच. पठाण, पदवीधर शिक्षिका, जि. प. प्राथ. शाळा बाम्हणी, पं. स. गोरेगाव जि. गोंदिया	सदस्य (निमशास)

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१३.	श्री. जयराम शंकर बोराटे, उपशिक्षक, क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले विद्यालय नायगाव, ता. खंडाळा, जि. सातारा.	सदस्य (अशा)
१४.	सौ. वृंदा सदानंद कुलकर्णी सेवानिवृत्त पर्यवेक्षिका, प्रा. डॉ. न. का. धारपुरे प्रशाला, पुणे.	सदस्य (अशा)
१५.	श्री. नरसिंह नारायण तिवारी, राजेंद्र हायस्कूल व कनिष्ठ महाविद्यालय महल, नागपूर.	सदस्य (अशा)
१६.	प्रा. निशा मोरेश्वर बाहेकर, (से. नि.) बिल्गा कॉलनी, अकोला.	सदस्य (अशा)
१७.	डॉ. अलका पोतदार, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) पुणे-४.	सदस्य (अशा)
१८.	श्रीमती जयश्री त्यागी, विषय सहायक, म. रा. शै. सं. प्र. प., पुणे.	सदस्य (शास)

विषय - गुजराती प्रथम भाषा संयुक्त/संपूर्ण

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	श्रीमती स्मिताबेन पी. दवे, मुख्याध्यापक, जे. बी. खोत विद्यालय, बोरिवली, मुंबई	अध्यक्ष (अशा)
२.	श्रीमती भगवतीबेन पंड्या, एस.एम. चोकसी हायस्कूल, पुणे.	सदस्य (अशा)
३.	श्रीमती कल्पना मेहता, मुख्याध्यापक, रामजी असर गुजराती विद्यालय, मुंबई.	सदस्य (अशा)
४.	श्रीमती इला ब्रजलाल शुक्ला, व्ही. एम. व्ही. कॉलेज, नागपूर.	सदस्य (अशा)
५.	श्रीमती केतकी जानी, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) पुणे. ४.	सदस्य (अशा)

विषय - उर्दू प्रथम भाषा संपूर्ण/संयुक्त

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	श्री. बी. ए. अन्सारी, १५६०, भीमपूर लेन, नं. १६, कॅम्प, पुणे ४०० ००१.	अध्यक्ष (अशा)
२.	श्री. एम. एच. फारुखी, सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक, जमूर हायस्कूल व ज्युनिअर, कॉलेज, मालेगाव ४२३२०३	सदस्य (अशा)
३.	डॉ. कासीम इमाम, बुराणी कॉलेज ऑफ आर्ट्स व कॉमर्स, माझगाव, मुंबई	सदस्य (अशा)
४.	श्री. फारुकी सय्यद, बांद्रा (इ) मुंबई ५१	सदस्य (अशा)
५.	श्री. मुबारक कापडी, डोंगरी मुंबई ९	सदस्य (अशा)
६.	श्रीम. आयेशा शेख, अकबर पीरभाई कॉलेज, एम. एस. रोड, मुंबई ८.	सदस्य (अशा)
७.	श्री. निसार सुर्वे, हाजी मुकादम हायस्कूल, खेड, जि. रत्नागिरी	सदस्य (अशा)
८.	श्री. एन. आय. खान, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती), पुणे - ४.	सदस्य (अशा)

विषय - सिंधी प्रथम भाषा संपूर्ण/संयुक्त

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	श्रीमती मीरा गिडवानी, उपमुख्याध्यापिका, बी. टी. शहाणी, नवीन हिंद हायस्कूल अँड ज्युनिअर कॉलेज ७७४, भवानी पेठ, पुणे ४२.	अध्यक्ष (अशा)
२.	श्रीमती रविना सेलानी, सेंट मिराज इंग्लिश मीडियम स्कूल, साधूवासवानी मार्ग, पुणे १.	सदस्य (अशा)
३.	डॉ. दयाळ आशा, स्वामी शांती प्रकाश निवास, निजधाम रोड, उल्हासनगर.	सदस्य (अशा)
४.	कु. दुरु गुलवानी, सी-२, शांतिकुंज, जी. पी. ओ.समोर, पुणे १.	सदस्य (अशा)
५.	श्रीमती रेखा गुरनानी, औंध, पुणे.	सदस्य (अशा)
६.	श्री. श्रीअशोक मुक्ता, विनोद अपार्टमेंट, ५ फ्लोअर नेताजी, उल्हासनगर ४.	सदस्य (अशा)
७.	श्री. विजय नागरानी, विशेषाधिकारी महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) पुणे.	सदस्य (अशा)
●	प्रा. लछमन हर्दवाणी, कल्याणीनगर, पुणे.	निमंत्रित सदस्य
●	श्री. मनोहर गोपलानी, नेताजी हायस्कूल अँड ज्यु. कॉलेज, नेताजी चौक उल्हासनगर - ४.	निमंत्रित सदस्य
●	कु. ज्योती हेमानी, नेताजी हायस्कूल अँड ज्यु. कॉलेज, नेताजी चौक उल्हासनगर - ४.	निमंत्रित सदस्य

विषय - तेलुगू प्रथम भाषा संपूर्ण/संयुक्त

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	श्रीमती बी. शारदा, २४ ड्रीमलॅंड को. ऑप. सोसायटी, सेक्टर १६, वाशी. डेपोसमोर, फायर ब्रिगेडजवळ, वाशी, मुंबई.	अध्यक्ष (अशा)
२.	श्रीमती टी. सुशीला, आंध्र एज्युकेशन सोसायटी हायस्कूल अॅण्ड ज्युनिअर कॉलेज, रोड नं. ७ अ, वडाळा, मुंबई ३१.	सदस्य (अशा)
३.	श्रीमती के. अनुराधा राव, ई ९, १/६, पारिजात को ऑप. हौसिंग सोसा., नवी मुंबई.	सदस्य (अशा)
४.	श्रीमती विद्या बॅनर्जी, घर नं. ११२, बी. एम. सी. टेनामेंटस बिल्डिंग नं. ४, ब्लॉक नं. १४, वरळी, मुंबई ३०. शाळा- ग्लोब मिल पॅसेज, म्युनिसिपल तेलुगू शाळा पी. बी. मार्ग, जी साऊथ वॉर्ड ऑफिस, मुंबई १३.	सदस्य (अशा)
५.	श्री. विजयभास्कर रेड्डी, १००३, मार्कडेयनगर, गणेश टॉकिज रोड, भिवंडी, ठाणे - ४०१३०५.	सदस्य (अशा)
६.	श्री. यू. के. मेधा, एच. नंबर २७८६, हितेंद्र किनारा स्टोअरजवळ, गावोनदीव रोड, नवीन बालाजीनगर, अंबरनाथ (प.), जिल्हा ठाणे - ४२१ ५०५.	सदस्य (अशा)
७.	डॉ. तुलसी भारत, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती), पुणे ४.	सदस्य (अशा)

विषय - कन्नड प्रथम भाषा संपूर्ण/संयुक्त

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	श्री. के. एस. हेगडे, अ. १, ४०४, सारथीशिल्प, कोथरुड, पुणे. ३८	अध्यक्ष (अशा)
२.	श्री. एन. आर. कुलकर्णी, सेवानिवृत्त प्राचार्य, प्रचंडे हायस्कूल, नागणसूर, ता. अक्कलकोट, जि. सोलापूर.	सदस्य (अशा)
३.	श्री. श्रीशैल अवटी, सहायक शिक्षक, जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा, (कन्नड) जाडर बोबलाद, पंचायत समिती जत, जि. सांगली.	सदस्य (अशा)
४.	श्री. गणपती धोंडिबा मोरे, मुख्याध्यापक, महानगरपालिका शाळा क्र. ३७, (कन्नड माध्यम) पुणे १६.	सदस्य (अशा)
५.	डॉ. एस. एम. बिळ्ळूर, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती), पुणे-४.	सदस्य (अशा)

प्रा. शि. अभ्यासक्रम २०१२ : भाषेतर विषय : भाग - २ : परिशिष्टे १ ते ६ : (४४६)

विषय - इंग्रजी प्रथम आणि तृतीय भाषा

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	डॉ. झेड. एन. पाटील, प्राध्यापक, इंग्लिश अँड फॉरिन लँग्वेजेस युनिव्हर्सिटी, हैदराबाद - ५००६०५.	अध्यक्ष (निमशास)
२.	श्री. चौसाळकर पी. पी., राज्य आंग्लभाषा संस्था, औरंगाबाद.	सदस्य (शास)
३.	डॉ. आय. पी. नदाफ, अधिव्याख्याता, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, उस्मानाबाद, जि. उस्मानाबाद.	सदस्य (शास)
४.	प्रा. डॉ. बजरंग कोरडे, इंग्रजी विभाग, पुणे विद्यापीठ, गणेश खिंड, पुणे.	सदस्य (निमशास)
५.	प्रा. डॉ. संगीता तानाजी घोडके, प्रा. रामकृष्ण मोरे कॉलेज, आकुर्डी, पुणे-४४.	सदस्य (अशा)
६.	श्रीम. मृदुला महाजन, मुख्याध्यापिका, डॉ. डी. वाय. पाटील, पब्लिक स्कूल, पिंपरी, पुणे.	सदस्य (अशा)
७.	डॉ. जगदीश पाटील, सहा. प्राध्यापक, धनाजी नाना महाविद्यालय, फैजपूर, जि. जळगाव.	सदस्य (अशा)
८.	श्री. शहाजी रंगनाथ डोंगरे, प्राचार्य, महात्मा फुले अध्यापक विद्यालय, सातारा, जि. सातारा.	सदस्य (अशा)
९.	डॉ. उमेश प्रधान, उपप्राचार्य, दादावाला कनिष्ठ महाविद्यालय, पुणे.	सदस्य (अशा)
१०.	श्रीमती श्रुती प्रकाश चौधरी, उपशिक्षिका, लोणकर माध्यमिक विद्यालय, मुंढवा, पुणे.	सदस्य (अशा)
११.	श्रीमती शैलजा जी. मुळे, से. नि. उपमुख्याध्यापिका, सेंट मायकेल्स हायस्कूल, माहिम, मुंबई.	सदस्य (अशा)
१२.	श्री. श्रीधर मधुकर नागरगोजे, जि. प. माध्यमिक शाळा, राडी, ता. आंबेजोगाई, जि. बीड.	सदस्य (शास)
१३.	श्रीमती सुगिता मार्टिन, सेवानिवृत्त मुख्याध्यापिका, १७ ए, शिवशक्ती, को-ऑप. हौसिंग सोसायटी, भूखंड, १५ सेक्टर-४, मो. शि. प्राधिकरण, पुणे. ४१२१०५.	सदस्य (अशा)

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१४.	श्री. ज्ञानेश्वर धनसिंग बंजारा, सहा. शिक्षक, के. एन. के. विद्यालय, नंदुरबार, जि. नंदुरबार.	सदस्य (अशा)
१५.	श्री. मनोहर माळी, सहा. शिक्षक, आर. सी. पटेल माध्यमिक शाळा, शिरपूर, जि. धुळे.	सदस्य (अशा)
१६.	श्री. सुलतान चाँद हसन शेख, सहा. शिक्षक जि. प. शाळा, लोणंद, ता. माळशिरस, जि. सोलापूर.	सदस्य (निमशास)
१७.	श्री. संजय मनोहर मेहता, सहा. शिक्षक जि. प. शाळा, दापोली, जि. रत्नागिरी.	सदस्य (निमशास)
१८.	श्रीमती मनीषा ना. ढोणे, प्राध्यापक, संत ज्ञानेश्वर अध्यापक विद्यालय कोंढापुडी ता. शिरूर, जि. पुणे.	सदस्य (अशा)
१९.	श्री. नीलेश नंदकुमार केदारे, पदवीधर शिक्षक, जि. प. प्रा. शाळा, लोणी बु., ता. पाथरी, जि. परभणी.	सदस्य (निमशास)
२०.	श्री. राहुल काशिनाथ सुरवसे, जि. प. प्रा. शाळा, तळे हिप्पसे, उत्तर सोलापूर, जि. सोलापूर.	सदस्य (निमशास)
२१.	श्री. नामदेव श्रीपती कोकाटे, पंचायत समिती, भुदरगड, जि. कोल्हापूर	सदस्य (निमशास)
२२.	श्री. इरगोंडा पाटील, पुणे.	सदस्य (अशा)
२३.	श्री. प्रदीप सदाशिव मोरे, सेवानिवृत्त शिक्षण उपसंचालक, इंदिरानगर, ब्लॉक सी-१३९, विजापूर रोड, सोलापूर.	सदस्य (अशा)
२४.	श्री. नागनाथ अप्पासाहेब येवले, जि. प. प्रा. शाळा, कुलकर्णीतांडा, ता. दक्षिण सोलापूर, जि. सोलापूर.	सदस्य (अशा)
२५.	श्री. उज्ज्वला करवंदे, अधिव्याख्याता, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, जळगाव.	सदस्य (शास)
२६.	श्रीमती धनवंती हर्डिकर, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती), पुणे.	सदस्य (अशा)
२७.	श्री. जयंत कुलकर्णी, अधिव्याख्याता, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे.	सदस्य (शास)
●	श्रीमती गीता उदगीर, सहा. शिक्षिका, मुक्तांगण, इंग्लिश स्कूल अँड ज्यु. कॉलेज, पुणे.	निमंत्रित सदस्य

प्रा. शि. अभ्यासक्रम २०१२ : भाषेतर विषय : भाग - २ : परिशिष्टे १ ते ६ : (४४८)

विषय - संस्कृत संपूर्ण/संयुक्त

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	पं. देवेंद्र आ. चौगुले, २०२, कृष्णा प्लाझा, आर. सी. एफ. कॉलनीसमोर, वेश्वी, ता. अलिबाग, जि. रायगड.	अध्यक्ष (अशा)
२.	डॉ. प्रज्ञा शरद देशपांडे, ४८४, प्राध्यापकनगरी, हनुमान नगर, नागपूर.	सदस्य (अशा)
३.	पं. गुलाम दस्तगीर अब्बास अली बिराजदार, हजरत जंगली, पीर दर्गाह, घर नं. ५, वरळी हिल रोड, मुंबई-१८.	सदस्य (अशा)
४.	डॉ. शिवदास कुंडलिक जाधव, छ. शिवाजी कॉलेज, सातारा.	सदस्य (अशा)
५.	डॉ. अस्मिता हेमंत देशपांडे ७/बी, श्री स्वामी समर्थ वास्तुसंकुल, देवी मंदिरामागे, तरण तलावाजवळ, घाडगेनगर, नाशिक रोड. नाशिक.	सदस्य (अशा)
६.	श्रीम. लता रमेश पाटील, १० ब ७, एन. एम. एम. सोसायटी, मुंबई-पुणे रोड, कळवा (प.), ठाणे- ४००६०५.	सदस्य (अशा)
७.	श्रीम. तरंगिणी खोत, १, कमला भुवन, केळुस्कर रोड, शिवाजी पार्क, मुंबई- २८.	सदस्य (अशा)
८.	डॉ. रंजना दाते ४८४/७२, अमोल, मित्रमंडळ कॉलनी, पर्वती पेठ, पुणे ९.	सदस्य (अशा)
९.	श्री. ज्ञानकुमार तात्याराव आर्य, प्रमोद गॅस एजन्सीच्या पूर्वेस, सीतारामनगर, लातूर, ४१३५३१.	सदस्य (अशा)
१०.	डॉ. लक्ष्मण काशीनाथ मोहरीर, शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, औरंगाबाद.	सदस्य (शास)
११.	पं. शरदचंद्र जोशी, पं. दीनदयाळनगर, ठगेमळा, बार्शी, (जि. सोलापूर).	सदस्य (अशा)

विषय - गणित

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	डॉ. के. सुब्रम्हण्यम, असोसिएट प्रोफेसर, होमी भाभा सेंटर फॉर सायन्स एज्युकेशन, मानखुर्द, मुंबई - ८८.	अध्यक्ष (शास)
२.	डॉ. कैलास मुक्तगिरी बोंदार्डे, सेवानिवृत्त प्राचार्य, कस्तुरबाई बी. एड. कॉलेज, सोलापूर.	सदस्य (अशा)
३.	श्रीमती आर्या भिडे, व्याख्याता, गेनबा सोपानराव मोझे अध्यापक महाविद्यालय, पुणे.	सदस्य (अशा)
४.	डॉ. आलोका कान्हेरे, व्हिजिटिंग फेलो, होमी भाभा सेंटर फॉर सायन्स एज्युकेशन, मानखुर्द, मुंबई - ८८.	सदस्य (शास)
५.	श्री. रवींद्र येवले, माजी प्राचार्य, मुधोजी हायस्कूल फलटण, ता. फलटण, जि. सातारा.	सदस्य (अशा)
६.	श्रीमती अलका विनायक साठे, सेवानिवृत्त पर्यवेक्षिका, अहिल्यादेवी हायस्कूल फॉर गर्ल्स, शनिवार पेठ, पुणे.	सदस्य (अशा)
७.	श्री. दिलीप रूपराव देशमुख, सेवानिवृत्त शिक्षणाधिकारी, ४५, शिवार्पण कॉलनी, व्ही. एम. व्ही. रोड, अमरावती.	सदस्य (अशा)
८.	श्री. प्रदीप गोडसे, सहशिक्षक, जि. प. कन्या शाळा, नितुर, ता. निलंगा, जि. लातूर.	सदस्य (निमशास)
९.	श्री. वि. दि. गोडबोले, सेवानिवृत्त उपमुख्याध्यापक, भारत इंग्लिश स्कूल, शिवाजीनगर, पुणे. ५.	सदस्य (अशा)
१०.	श्रीमती भारती वसंत ताठे, सहा. शिक्षिका, राजाबाई कन्या शाळा, राळेगाव, ता. राळेगाव, जि. यवतमाळ.	सदस्य (अशा)
११.	श्री. शैलेश मोहनराव पाटील, उपशिक्षक, जि. प. शाळा कासवे, ता. यावल, जि. जळगाव.	सदस्य (निमशास)
१२.	श्री. सुधीर गोविंद नाचणे, मुख्याध्यापक, जि. प. शाळा अकलूज, ता. माळशिरस, जि. सोलापूर.	सदस्य (निमशास)
१३.	श्री. सुहास रमाकांत वाडेकर, उपशिक्षक, जि. प. पूर्ण प्राथ. शाळा, हर्चे नं. १, ता. लांजा, जि. रत्नागिरी.	सदस्य (अशा)

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१४.	डॉ. के. ए. शेख, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, लातूर, जिल्हा लातूर.	सदस्य (शास)
१५.	श्री. प्रकाश परब, सेवानिवृत्त शिक्षणाधिकारी, पुणे.	सदस्य (अशा)
१६.	श्री. विद्याधर शुक्ल, सेवानिवृत्त उपसंचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे.	सदस्य (अशा)
१७.	श्री. वसंत शेवाळे, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती), पुणे-४.	सदस्य (अशा)
१८.	श्री. विठ्ठल गोरडे, अधिव्याख्याता, म. रा. दृक्-श्राव्य शिक्षण संस्था, पुणे.	सदस्य (शास)
•	श्री. वि. मा. सोलापूरकर, गणित विभागप्रमुख, स.प. महाविद्यालय, पुणे.	निमंत्रित सदस्य
•	श्री. नागेश मोने, कांतीलाल शहा प्रशाला, सांगली	निमंत्रित सदस्य

विषय - विज्ञान

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	प्रा. व्यंकटेश गंभीर, से. नि. प्राध्यापक, सोलापूर विज्ञान केंद्र, सोलापूर विद्यापीठ शेजारी, सोलापूर - ४१३२५५.	अध्यक्ष (अशा)
२.	डॉ. कमलादेवी आवटे, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, उस्मानाबाद, जिल्हा उस्मानाबाद.	सदस्य (शास)
३.	राज्य विज्ञान संस्था, नागपूर प्रतिनिधी.	सदस्य (शास)
४.	डॉ. मेघा महादेव उपलाने, सहयोगी प्राध्यापक, शिक्षणशास्त्र व विस्तार विभाग, पुणे विद्यापीठ, गणेश खिंड, पुणे- ४११००७.	सदस्य (अशा)
५.	डॉ. राजाभाऊ ढेपे, सेवानिवृत्त प्राचार्य, सारस, ५ अ, सुविधानगर, विजापूर रोड, सोलापूर, ४१३००४.	सदस्य (अशा)
६.	डॉ. सुधीर कुंभार, उपशिक्षक, क. भा. पाटील विद्यालय व ज्युनि. कॉलेज, ढेबेवाडी, ता. पाटण, जि. सातारा, ४१५११२.	सदस्य (अशा)
७.	श्री. चंद्रकांत तुकाराम पाटील, उपशिक्षक, जिजामाता कन्या विद्यालय, धुळे, जि. धुळे.	सदस्य (अशा)
८.	श्रीमती रंजना प्रदीप दाते, सहशिक्षिका, यशवंत विद्यालय, सेवाग्राम, ता. जि. वर्धा, यशवंत साबळे, प्लॉट, वॉर्ड नं. १०, वर्धा.	सदस्य (अशा)
९.	श्री. वि. कृ. सजगाणे, उपशिक्षक, ज्ञानवर्धिनी हायस्कूल व ज्युनि. कॉलेज, म्हसवड, ता. माण, जि. सातारा.	सदस्य (अशा)
१०.	श्रीमती सुचेता फडके, सेवानिवृत्त सहशिक्षिका, हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय, सोलापूर.	सदस्य (अशा)
११.	श्री. हेमंत लागवणकर, ई-८ अंबिका पॅलेस, टंडन पथ, रामनगर, डोंबिवली (पूर्व), जि. ठाणे - ४२१२०१.	सदस्य (अशा)
१२.	डॉ. सुनिता जगदाळे, विषयतज्ज्ञ, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे	सदस्य (शास)
१३.	श्री. सचिन वामनराव वाडकर, प्राथमिक शिक्षक, मनपा शिक्षण मंडळ, पुणे ३७.	सदस्य (निमशास)
१४.	श्रीमती विनिता तामणे, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) पुणे ४	सदस्य (अशा)
१५.	श्री. एन. बी. निकम, अधिव्याख्याता, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे	सदस्य (शास)
•	डॉ. सौ. सुलभा विधाते, सहा. शिक्षिका, सौ. विमलाबाई गरवारे माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय, डेक्कन जिमखाना, पुणे ४	निमंत्रित सदस्य

प्रा. शि. अभ्यासक्रम २०१२ : भाषेतर विषय : भाग - २ : परिशिष्टे १ ते ६ : (४५२)

विषय - परिसर अभ्यास

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	श्रीमती सिमंतीनी धुरु, संचालक अवेही ॲबॅकस प्रकल्प, मुंबई.	अध्यक्ष (अशा)
२.	डॉ. कमलादेवी आवटे, प्राचार्य, जिल्हाशिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, उस्मानाबाद	सदस्य (शास.)
३.	डॉ. शोभा पवार प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, लोणीकाळभोर, जि. पुणे.	सदस्य (शास)
४.	श्री. रवींद्र खुशालराव तामगाडगे, सहा. शिक्षक, जि. प. उच्च प्राथ. शाळा, वणी, पं. स. जिवती, जि. चंद्रपूर.	सदस्य (निमशास)
५.	श्रीमती वंदना सुनील माळवदे, सहा. शिक्षिका, जि. प. शाळा, लोणारवाडी, ता. कवठेमहंकाळ, जि. सांगली.	सदस्य (निमशास)
६.	श्रीमती वैशाली मधुकर माळवी, सहायक शिक्षिका, कै. दा. श. रेणवीकर विद्यामंदिर, सावेडी, जि. अहमदनगर.	सदस्य (अशा)
७.	श्री. आबासाहेब राजाराम मोरे (वृक्षमित्र), मुख्याध्यापक, हंगेश्वर विद्यालय, हंगेवाडी, ता. श्रीगोंदा, जि. अहमदनगर.	सदस्य (अशा)
८.	श्री उदयसिंह आनंदराव भोसले, से.नि. शिक्षणाधिकारी (माध्य.) जि. प. सातारा.	सदस्य (अशा)
९.	श्री. सदानंद रघुनाथ कदम सहशिक्षक, जि. प. शाळा, बामणोली, ता. मिरज, जि. सांगली.	सदस्य (निमशास)
१०.	श्री. विक्रम शंकर पोतदार, पदवीधर शिक्षक, जि. प. शाळा, वडगाव शिंदे, पं. स. हवेली, जि. पुणे.	सदस्य (निमशास)
११.	श्रीमती हेमांगी जोशी, मेलजोल संस्था, रहेजा गार्डन, सबोय बिल्डिंग, अ-३०१, तीन हात नाका, लाल बहादूर शास्त्री मार्ग, ठाणे (प.) ४०० ६०४.	सदस्य (अशा)
१२.	श्री. एस. एस. यादव, शिक्षण विस्तार अधिकारी, पं. स. अंबेजोगाई, जि. बीड.	सदस्य (निमशास)
१३.	श्री. सुधाकर म. तांबे, से. नि. उपसंचालक, पुणे.	सदस्य (अशा)
१४.	श्री. जगन्नाथ बापू कांबळे, उपशिक्षक, जि. प. शाळा, भडकंबा, नवालेवाडी, ता. संगमेश्वर, जि. रत्नागिरी.	सदस्य (निमशास)
१५.	श्री. जितेंद्र कल्याणसिंग पाटील, जि. प. शाळा, भिरडाणे, ता. जि. धुळे.	सदस्य (निमशास)
१६.	श्री. नितीन बबन पाटील, जि. प. प्राथ. शाळा, उमर्दे बु., ता. जि. नंदूरबार.	सदस्य (निमशास)
१७.	श्री. विनिता तामणे, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) पुणे ४.	सदस्य (अशा)
१८.	श्रीमती राजश्री वैद्य, समन्वयक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे	सदस्य (शास) १९

विषय - इतिहास, नागरिक शास्त्र

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	डॉ. गणेश राऊत, उपप्राचार्य, तथा इतिहास विभागप्रमुख, एच. व्ही. देसाई कॉलेज, पुणे.	अध्यक्ष (अशा)
२.	श्रीमती रेखा पळशीकर, उपप्राचार्य, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.	सदस्य (अशा)
३.	श्रीमती माया रेणुकादास देशमुख, अधिव्याख्याता, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, अंबाजोगाई, जि. बीड.	सदस्य (शास)
४.	श्री. श्रीकांत बोत्रे, प्राध्यापक, पुणे विद्यापीठ, पुणे.	सदस्य (निमशास)
५.	श्री. सुभाष गणपती तोडकर, सेवानिवृत्त माध्यमिक शिक्षक, कोल्हापूर.	सदस्य (अशा)
६.	प्रा. शाहूराजे वैजीनाथ भोसले, के. एम. सी. कनिष्ठ महाविद्यालय, खोपोली, ता. खालापूर, जि. रायगड.	सदस्य (अशा)
७.	प्रा. श्रीमती शिवानी सचिन लिमये, अधिव्याख्याता, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.	सदस्य (अशा)
८.	श्रीमती सुमन जोसेफ गायकवाड, अध्यापकाचार्य, यशवंत डी. एड. कॉलेज कोडोली, ता. पन्हाळा, जि. कोल्हापूर.	सदस्य (अशा)
९.	प्रा. नागेश रघुनाथ कदम, सुनीतादेवी टोपीवाला अध्यापिका विद्या मंदिर, मालवण, ता. मालवण, जि. सिंधुदुर्ग.	सदस्य (अशा)
१०.	श्री. बापूसाहेब दत्ताजीराव शिंदे, सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक, विक्रम हायस्कूल, कोल्हापूर - ४१६००२.	सदस्य (अशा)
११.	श्री. विजयचंद्र थत्ते, से. नि. सहशिक्षक, एम. इ. एस. माध्य. विद्यालय, सदाशिव पेठ, पुणे.	सदस्य (अशा)
१२.	श्रीमती ज्योत्स्ना विजयकुमार पाटील, सहशिक्षिका श्री महात्मा बसवेश्वर विद्यालय, उमरगा, जि. उस्मानाबाद.	सदस्य (अशा)
१३.	श्री. संजय बन्सी उदमले, उपशिक्षक, एम. एम. निःहाळी माध्यमिक विद्यालय, पाथर्डी, जि. अहमदनगर.	सदस्य (अशा)
१४.	श्री. रवींद्रनाथ दत्तात्रय पांडागळे, उपशिक्षक, जि. प. हायस्कूल, लोहा, ता. लोहा, जि. नांदेड.	सदस्य (शास)

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१५.	श्री. गजानन लक्ष्मण पळसुलेदेसाई, उपशिक्षक, जि. प. प्राथ. शाळा आडवली, नं. २, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी.	सदस्य (निमशास)
१६.	श्री. संदीप बाळासाहेब वाकचौरे, उपशिक्षक, जि. प. प्राथ. शाळा, पिंपळगाव, निपाणी, ता. अकोले, जि. अहमदनगर.	सदस्य (निमशास)
१७.	श्रीमती कृतिका तुळशिराम बुरघाटे, सहा. शिक्षिका, जि. प. शाळा, सोंडो, पं. स. राजुरा, जि. चंद्रपूर.	सदस्य (निमशास)
१८.	श्री. नारायण गोपाळ रानडे, से. नि. विस्तार अधिकारी, मु. पो. नडगिवे, ता. कणकवली, जि. सिंधुदुर्ग.	सदस्य (अशा)
१९.	प्रा. कांतिलाल बाबूलाल परदेशी, जनता विद्या मंदिर कनिष्ठ महाविद्यालय घोडेगाव, ता. आंबेगाव, जि. पुणे.	सदस्य (अशा)
२०.	श्री. मोगल जाधव, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) पुणे.	सदस्य (अशा)
२१.	श्रीमती छाया महिंद्रकर, विषय सहायक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे - ३०.	सदस्य (शास)
•	डॉ. अमोल विद्यासागर, २/२४, त्रिमूर्ती हौसिंग सोसा., शिवतीर्थ नगर, कोथरूड, पुणे.	निमंत्रित सदस्य

विषय - भूगोल

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	डॉ. सुरेश जोग, से.नि. प्राध्यापक, पुणे विद्यापीठ, अ. २/४ सनसिटी, सिंहाड रोड, पुणे- ४११ ०५१.	अध्यक्ष (अशा)
२.	श्री. जालिंदर शामराव बटुळे, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, परभणी, जि. परभणी.	सदस्य (शास)
३.	डॉ. अरुण अण्णासाहेब पाटील, विभागप्रमुख, महावीर कॉलेज, कोल्हापूर.	सदस्य (अशा)
४.	डॉ. उज्ज्वला डोणे, सहा. प्राध्यापक महाराणी ताराबाई शासकीय अध्यापक विद्यालय, कोल्हापूर.	सदस्य (शास)
५.	डॉ. इरफान इनामदार, अधिव्याख्याता, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, कोल्हापूर.	सदस्य (शास)
६.	श्री. साहेबराव धनसाजी दामोदरे, मुख्याध्यापक, जनता हायस्कूल, हरम, ता. अचलपूर, जि. अमरावती.	सदस्य (अशा)
७.	श्री. चंद्रकांत बी. गिलबिले, से.नि.पर्यवेक्षक, श्रीपतराव भोसले हायस्कूल, उस्मानाबाद, जि. उस्मानाबाद.	सदस्य (अशा)
८.	श्री. सुशीलकुमार सुधाकर तीर्थकर, विद्याभवन हायस्कूल, कळंब, ता. कळंब, जि. उस्मानाबाद.	सदस्य (अशा)
९.	श्री. गौरीशंकर दत्तात्रय खोबरे, सहायक शिक्षक, जि. प. प्राथ. मराठी शाळा, नाविंदगी, ता. अक्कलकोट, जि. सोलापूर.	सदस्य (निमशास)
१०.	श्रीमती सुनीता चौधरी, जि. प. शाळा, बिलाडी, ता. जि. धुळे.	सदस्य (निमशास)
११.	श्री. चाँदखाँ अकबरखाँ पठाण, सहा. शिक्षक, जि. प. प्राथ. शाळा, तोंडारपाटी, ता. उदगिर, जि. लातूर.	सदस्य (निमशास)
१२.	श्री. गुलाबराव येवले, से.नि.शिक्षक, जिजामाता विद्यालय, पुणे.	सदस्य (अशा)
१३.	श्री. विशाल आंधळकर, कमला निंबकर बालभवन, फलटण, जि. सातारा.	सदस्य (अशा)
१४.	श्री. रामराव वसंतराव जगदाळे, सहा. शिक्षक, जि. प., प्राथ. शाळा, शेलू, ता. खेड, जि. पुणे.	सदस्य (निमशास)
१५.	श्री. रवी जाधव, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) पुणे ०४.	सदस्य (अशा)
१६.	श्री. डी. सी. सूर्यवंशी, अधिव्याख्याता, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे.	सदस्य (शास)

विषय - कला शिक्षण

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	श्री. प्रा. सुधाकर चव्हाण, सेवानिवृत्त विभागप्रमुख, कला शिक्षक प्रशिक्षण विभाग, अभिनव कला महाविद्यालय, पुणे.	अध्यक्ष (अशा)
२.	डॉ. नीलिमा कढे, प्राचार्य, ठाणे स्कूल ऑफ आर्ट्स कला मंदिर कंपाउंड, लाल बहादूर शास्त्री रोड, ठाणे (प.)	सदस्य (अशा)
३.	डॉ. वर्षा अरुण पाटील, उपप्राचार्या भारत विद्यालय, तापडियानगर, अकोला.	सदस्य (अशा)
४.	श्री. मोहन भोजापुणे, कलाशिक्षक, सु. म. डामरे गुरुजी सर्वोदय विद्यालय, शंकरनगर, अकोला ३.	सदस्य (अशा)
५.	श्री. महेशचंद्र कृष्णराव राजगिरे, कलाशिक्षक, शिक्षक सहकारी माध्यमिक विद्यालय, कामठी, ता. जिल्हा नागपूर - ४४१ ००२.	सदस्य (अशा)
६.	श्री. समशेरखान सुभानखान पठाण, कलाशिक्षक, यशवंतराव चव्हाण हायस्कूल, सिडको, औरंगाबाद.	सदस्य (अशा)
७.	श्री. लक्ष्मण परशुराम पाटील, सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक, श्री. बी. जे. हायस्कूल ठाणे/इंद्रधनू बी/ ४०२ जोगिला मार्केट, उथळसर, ठाणे १.	सदस्य (अशा)
८.	श्री. धनंजय पराड संगीतशिक्षक, न्यू इंग्लिश स्कूल, रमणबाग, पुणे ३०.	सदस्य (अशा)
९.	श्री. प्रकाश पारखी, ई-७, गंगातीर्थ न्यू अरण्येश्वर मंदिराजवळ, पर्वती, पुणे - ४११ ००९.	सदस्य (अशा)
१०.	श्री. पी. आर. पाटील, कला अध्यापक श्रीरामकृष्ण क्रीडा विद्यालय, अमरावती, जिल्हा अमरावती - ४४४६०५.	सदस्य (अशा)
११.	श्रीम. पुष्पा लक्ष्मण चौधरी, कलाशिक्षक, न्यू सातारा वेल्फेअर सेंटर संचालित विद्या मंदिर शाळा (प्राथमिक विभाग) ठाणगेवाडी, कल्याण (पश्चिम), जिल्हा ठाणे.	सदस्य (अशा)
१२.	श्री. नरेंद्र बारई, कलाशिक्षक, माध्यमिक शाळा, महानगरपालिका, दत्तात्रय, नगर, पेठ बीड, नागपूर - २४.	सदस्य (निमशास)
१३.	श्रीमती सुनेत्रा योगेश आफळे, संगीतशिक्षिका, कै. वा. दि. वैद्य प्राथमिक शाळा, स. प. महाविद्यालय आवार, पुणे ३०.	सदस्य (अशा)

प्रा. शि. अभ्यासक्रम २०१२ : भाषेतर विषय : भाग - २ : परिशिष्टे १ ते ६ : (४५७)

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१४.	श्री. शशिकांत मारुती गुरव, कलाशिक्षक, लाल बहादूर शास्त्री विद्यालय, बहे, ता. वाळवा, जि. सांगली.	सदस्य (अशा)
१५.	डॉ. संध्या जितुरकर, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) पुणे ४.	सदस्य (अशा)
१६.	श्रीमती पद्मजा लामरुड, गीतमंच विभाग, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे ३०.	सदस्य (शास)
१७.	श्री. सी. व्ही. शिंदे, विस्तार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे ३०.	सदस्य (शास)
•	श्री. अमोल भीमराव जाधव, सहा. शिक्षक, श्री सद्गुरु बाबा महाराज सहस्रबुद्धे विद्या मंदिर, कोथरुड, पुणे.	निमंत्रित सदस्य

विषय - शारीरिक शिक्षण

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	डॉ. जगदीश झाडबुके, श्रीमान झाडबुके महाविद्यालय, बार्शी, जिल्हा सोलापूर.	अध्यक्ष (अशा)
२.	डॉ. दयानंद धोंडिराम जटनुरे, अधिव्याख्याता, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था मुरुड, जिल्हा लातूर.	सदस्य (शास)
३.	श्रीमती प्रभावती तुळशिराम देवरे, क्रीडा अधिकारी, जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय, जिल्हा क्रीडा संकुल, वाडीभोकर रोड, देवपूर, धुळे, जिल्हा धुळे.	सदस्य (शास)
४.	डॉ. महेश देशपांडे, चंद्रशेखर आगाशे शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय, मुकुंदनगर, पुणे ३७.	सदस्य (अशा)
५.	डॉ. त्र्यंबक शिंदे, शारीरिक शिक्षण संचालक/प्रा. झेड. बी. पाटील महाविद्यालय, धुळे.	सदस्य (अशा)
६.	श्रीमती हेमलता बिभीषण पाटील, सेवानिवृत्त प्राध्यापक, श्री. तात्यासाहेब तेंडुलकर ज्युनि. कॉलेज, जुना राजवाडा, कोल्हापूर, जि. कोल्हापूर.	सदस्य (अशा)
७.	श्री. ज्ञानेश सोपान काळे, क्रीडाशिक्षक, कन्या विद्यालय, मोही, ता. माण, जिल्हा सातारा.	सदस्य (अशा)
८.	श्री. शैलेश मारुती नाईक, सहशिक्षक, आर. पी. डी. हायस्कूल आणि ज्युनिअर कॉलेज, सावंतवाडी, जिल्हा सिंधुदुर्ग.	सदस्य (अशा)
९.	श्री. अमृत काशिनाथ बिन्हाडे, सहशिक्षक, कर्मवीर शंकरसिंग नाईक हायस्कूल, औरंगाबाद, जि. औरंगाबाद.	सदस्य (अशा)
१०.	श्री. संदीप निवृत्ती चव्हाण, उपशिक्षक, नरसिंह विद्यालय, रांजणी, ता. आंबेगाव, जि. पुणे.	सदस्य (अशा)
११.	श्रीमती माया विश्वतेज मोहिते (पवार), उपशिक्षिका, जि. प. शाळा पांगारे, ता. जि. सातारा.	सदस्य (अशा)
१२.	श्रीमती प्रभावती तुकाराम अवचर (तट) पदवीधर, जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा, पिंपळा (धा) ता. आंबेजोगाई, जि. बीड.	सदस्य (निमशास)
१३.	श्री. बाळासाहेब रामकृष्ण जायभाय, सहशिक्षक, विमलाबाई गरवारे हायस्कूल व ज्यु. कॉलेज, डेक्कन जिमखाना, पुणे.	सदस्य (अशा)
१४.	डॉ. संध्या जितुरकर, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती), पुणे- ४.	सदस्य (अशा)

प्रा. शि. अभ्यासक्रम २०१२ : भाषेतर विषय : भाग - २ : परिशिष्टे १ ते ६ : (४५९)

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१५.	श्रीमती उषा पवार, विषय सहायक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे ३०.	सदस्य (शास)
•	डॉ. अविनाश असनारे, संचालक, शारीरिक शिक्षण विभाग संत गाडगेबाबा विद्यापीठ, अमरावती.	निमंत्रित सदस्य
•	डॉ. दीपक शेंडकर, मॉडर्न महाविद्यालय, पुणे.	निमंत्रित सदस्य
•	डॉ. स्वाती गाडगीळ, प्राचार्य, सेवासदन डी. एड. कॉलेज, पुणे.	निमंत्रित सदस्य

विषय - कार्यानुभव

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	डॉ. व्ही. झेड. साळी, २६, गणंजय सोसायटी, कोथरूड, पुणे.	अध्यक्ष (अशा)
२.	डॉ. राम चौधरी, प्राध्यापक, कृषी महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे.	सदस्य (शास)
३.	श्री. नंदकिशोर दत्तात्रय नगरकर, कलाशिक्षक, अभिनव विद्यालय हायस्कूल, पुणे - ४.	सदस्य (अशा)
४.	श्री. प्रकाश कारभारी पारखे, सहशिक्षक, बहुजन शिक्षण संघाचे सिद्धार्थ विद्यालय, संगमनेर, जि. अहमदनगर.	सदस्य (अशा)
५.	श्री. नागसेन न. भालेराव, सहायक शिक्षक, जिल्हा परिषद पूर्व माध्यमिक मुलांची शाळा, चुटिया पंचायत समिती, गोंदिया, जि. गोंदिया.	सदस्य (निमशास)
६.	श्रीमती कल्पना हिंदुराव गवरे, रा. वि. नेरुरकर हायस्कूल, मानपाडा रोड, डोंबिवली पूर्व, जिल्हा ठाणे.	सदस्य (अशा)
७.	श्रीमती मुक्ता नारायण शिंदे, पदवीधर शिक्षक, जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा, संगमनेर खुर्द, जिल्हा अहमदनगर.	सदस्य (निमशास)
८.	श्री. एस. आर. माशाळे, पदवीधर शिक्षक जिल्हा परिषद मराठी शाळा, तीर्थ, ता. दक्षिण सोलापूर, जि. सोलापूर.	सदस्य (निमशास)
९.	श्री. राम चौधरी, जिल्हा परिषद शाळा, वाघडोह, ता. अचलपूर, जि. अमरावती	सदस्य (निमशास)
१०.	श्री. जी. आर. पटवर्धन, शिवाजी इंग्लिश स्कूल, पणदूर तिठा, ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग - ४१६ ८१२.	सदस्य (अशा)
११.	श्री. रमेश खंडोजी साबणे, जिल्हा परिषद शाळा, शिवणी बु. ता. औसा, जि. लातूर.	सदस्य (निमशास)
१२.	श्री. मोहन नारायण जोशी, सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक, जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा, पिंपळा बु. ता. तुळजापूर, जि. उस्मानाबाद.	सदस्य (अशा)
१३.	श्री. विद्याधर सदानंद म्हात्रे, विशेष कार्यानुभव शिक्षक, विक्रोळी पार्क साइट, उच्च प्रा. म. न. पा. शाळा २, मुंबई ४०० ०७९.	विषयतज्ज्ञ (निमशास)
१४.	डॉ. टी. टी. राठोड, पशुधन विकास अधिकारी, पंचायत समिती, अक्कलकोट, जि. सोलापूर.	विषयतज्ज्ञ (अशा)
१५.	श्री. प्रदीप बाळकृष्ण कुंभार, सहशिक्षक, नवमहाराष्ट्र विद्यालय, पिंपरी वाघेरे पुणे १७.	विषयतज्ज्ञ (अशा)

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१६.	श्री. संजय दादासाहेब कुंभार, सहशिक्षक, नवमहाराष्ट्र विद्यालय, पिंपरी वाघेरे पुणे १७.	विषयतज्ज्ञ (अशा)
१७.	श्री. रामचंद्र लक्ष्मण परब, सेवानिवृत्त उपशिक्षक, कुडाळ हायस्कूल, कुडाळ, मधुबन गृहनिर्माण संस्था, लक्ष्मीवाडी, मु. पो. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग - ४१६५२०.	विषयतज्ज्ञ (अशा)
१८.	श्रीमती सरोज मनोहर देशमुख, सेवानिवृत्त प्राध्यापिका, स्वावलंबी शिक्षण शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, वर्धा - ४४२ ००१.	विषयतज्ज्ञ (अशा)
१९.	श्री. राघो अनंत हरमलकर, सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक, अणाव परबवाडा, मु. पो. कसाल, ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग.	विषयतज्ज्ञ (अशा)
२०.	श्री. प्रकाश शंकर कानकेकर, सहशिक्षक, केंद्रशाळा फेजिवडे, ता. राधानगरी, जि. कोल्हापूर १२.	विषयतज्ज्ञ (निमशास)
२१.	श्री. अभिजित बाबूराव पाटील, सहशिक्षक, नागोजीराव पाटणकर हायस्कूल, कोल्हापूर.	विषयतज्ज्ञ (अशा)
२२.	श्री. दीपक रामकृष्ण वाघमारे, महाराष्ट्र राज्य दृक्श्रवण शिक्षण संस्था, पुणे. ३०.	विषयतज्ज्ञ (शास)
२३.	श्रीमती सरोजिनी वसंत सावंत, उपशिक्षिका, स. गो. बर्वे मार्ग, मनपा हिंदी शाळा, कुर्ला, मुंबई ७०.	विषयतज्ज्ञ (निमशास)
२४.	श्रीमती कल्पना विजयकुमार थोरात, सहशिक्षिका, जि. प. पूर्ण माध्य. शाळा, भानखेड बु. पो. भानखेड, पंचायत समिती, ता. जि. अमरावती.	विषयतज्ज्ञ (निमशास)
२५.	श्रीमती सारिका देविदास गुजराथी, केंद्रसदस्य, पुणे मनपा सर्व शिक्षा अभियान, पुणे.	विषयतज्ज्ञ (निमशास)
२६.	डॉ. अजयकुमार लोळगे, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) पुणे ४.	सदस्य (अशा)
२७.	श्री. ए. एस. काथवटे, अधिव्याख्याता, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे ३०.	सदस्य (शास)
•	श्री. सुनिल अडसुळे, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्री. डी. एच. नाईक, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्री. ईश्वर पवार, पुणे	निमंत्रित सदस्य

प्रा. शि. अभ्यासक्रम २०१२ : भाषेतर विषय : भाग - २ : परिशिष्टे १ ते ६ : (४६२)

•	श्री. संदीप भोसले, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	प्रा. शाहूराजे औताडे, लातूर	निमंत्रित सदस्य
•	प्रा. एम. बी. नायकवडी, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्री. सी. आर. अकोलकर, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्रीमती निती भावे, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्रीमती अजंता पारखी, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्रीमती विनिता कुलकर्णी, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्री. एस. ए. माळी, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	डॉ. श्रीनिवास कुलकर्णी, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	डॉ. शरद पाटील, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	डॉ. विश्वास येवले, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्री. अरुण अभ्यंकर, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्रीमती वर्षा अडसुळे, पुणे	निमंत्रित सदस्य
•	श्री. मांडगे पी. एस. पुणे	निमंत्रित सदस्य

माहिती तंत्रज्ञान

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१.	श्री. संजय कुलकर्णी, एन. आय. सी. गणेशखिंड रोड, पुणे-२.	अध्यक्ष (शास)
२.	प्रा. गणेश चन्ना, संगमेश्वर कॉलेज, सोलापूर.	सदस्य (अशा)
३.	डॉ. सुमेधा ठाकूर, सेंट्रल इंडिया अध्यापक महाविद्यालय, नागपूर.	सदस्य (अशा)
४.	श्री. अभिजित पाटील, नागोजीराव पाटणकर हायस्कूल, रंकाळा वेस, कोल्हापूर.	सदस्य (अशा)
५.	श्री. नंदकुमार साखरे, समता विद्यालय, उरुळी देवाची, ता. हवेली, जि. पुणे.	सदस्य (अशा)
६.	श्रीमती चित्रा दिवेकर, पुणे.	सदस्य (अशा)
७.	श्रीमती व्ही. शहा, केंब्रिज स्कूल, अंधेरी, मुंबई.	सदस्य (अशा)
८.	श्रीमती मेघा चौधरी, मॉडर्न हायस्कूल, पुणे.	सदस्य (अशा)
९.	डॉ. अजयकुमार लोळगे, विशेषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) पुणे ४.	सदस्य (अशा)
•	श्री. विजयकुमार विनायक रामदासी, न्यू इंग्लिश स्कूल, टिळक रोड, पुणे-३०.	निमंत्रित सदस्य

प्रा. शि. अभ्यासक्रम २०१२ : भाषेतर विषय : भाग - २ : परिशिष्टे १ ते ६ : (४६३)